

Abonamente:
un an . 780 Lei
1/2 an . 390 Lei
1/4 an . 195 Lei

Tribuna Nouă

5 Lei ex.

ZIAR POLITIC NATIONAL
Apare zilnic la orele 3 dimineață

REDACTIA SI
ADMINISTRATIA:
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”
N-rul Telefonului 357.

INSERTII
se primesc după tarifă
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

3 Lei ex.

Exploatarea bogăților

Arad, 26 Febr.

Statul e cel mai bogat proprietar și sărac, aceasta este o regulă generală. Pomenind dela acest adverb și firesc lucru să pretindem dela să dea o cát mai perfectă organizare mijlocelor de exploatare a lor bogăților pe care le posedează și scătă — ca astăzi de bună adunătură și în același timp ca o lădă pentru ceilalți proprietari — maximum de venituri pe urma plăcerii acestor bogăți.

În practică, lucrurile nu se prea trec așa. Este un lucru îndeobște nimic zică că „statul este un prost mercant“. Totuștătă stare de lucru nu se prezintă ca o catastrofă de nefăsură și totuștă guvernanțele constiente de misiunea lor caută, prin punerea la contribuție a tuturor competențelor și a tuturor artelor o îndoptare la această stare de lucru.

Între numeroasele și variatele sale recopuri, traduse prin măsuri ministeriale, legi și proiecte de legi, guvernul actual s'a ocupat și cu reorganizarea elementelor administrative sărăcăre le este încredințat rolul a administrația cea ce reprezintă o bălore de exploatare din patrimoniul statului. Între aceste organe cel mai de seamă este d'partamentul Industrial și Comerțului, care conduce și privegherează nu numai băile aparținând Statului dar și exploatarea bogăților sării în general.

O comisie specială lucrează de prospetimea unui proiect de organizare a ministerului industriei și comerțului și lucările fiind terminate proiectul a fost redactat și depus la Senat. Expunerea de motive care susține acest proiect ne dă o idee clară despre felul cum este concepută reorganizarea acestui departament în sensul căstigării unui maxim de folosire pe partea exploatarii bogăților sării.

După un scurt istoric al fălului sării a lăsat filială acest departament îdem că din 1919 el și-a sărbătorit în total sferă de activitate creșterea organizației administrative, cerute de existența tipăritului și în special nevoie de refacere și aprovizionare a sării.

Astfel printre un decret special s'a lăsat: Direcția aprovisionirii, reținerea refacerei economice, a inventariilor comerciale, a tarifelor măre și de transport, serviciul de băile, direcția cooperării orașegi, serviciul exploatarei bogăților naționale și al legiferării economice, iar ca organe consultative: deputația economică a consiliului ministrilor și consiliul superior al economiei naționale, menite să dea direcționalele necesare pentru rezolvarea celor mai mari probleme de economie națională.

Odată însă cu începutul de norbilă a vieții noastre economice a mai mare parte din aceste organe au fost desființate prin legea din 1924. Legislația economică din ultimul an care urmează să stimuleze puțina valoarea a bogăților sării, a cut ea și această organizare a ministerului, deși nouă, să nu mai corespundă tuturor dispozitivilor din ceea de legislație. În adevăr, legea a sporit în așa măsură atracția orgașelor de indrumare, supraveghere și control, facând direcția

ne minelor nu mai are posibilitatea să-și îndeplinească rolul său, cu atât mai mult cu cât prin trecerea în proprietatea statului a bogăților mineri, urmează să se organizeze punerea lor în valoare.

Legea comercializării a modificat fundamental sistemul de exploatare a bunurilor statului imprimând întreprinderilor o directivă comercială și o modificare a organizației administrative a ministerului pentru a face să corespundă raporturilor noui create în reacție exploatarii și stat.

Legea energiei, care urmărește punerea în valoare a căderilor de apă și reglementarea întrebuiștilor mai rationale a combustibilului, reia în continuare crearea de noi organe pentru punerea ei în aplicare.

În afară de consiliul superior al economiei naționale, care îmbrăteșează toate chestiunile generale economice, funcționează pe lângă fiecare direcție din minister, organe consultative formate din specialisti, care dau direcțivile necesare.

Astfel pe lângă direcția unei valorificări bunurilor statului și a energiei, funcționează consiliul superior al energiei; pe lângă direcția unei minelor are ca organ consultativ, consiliul superior al minelor, iar pe lângă direcția unei măsurilor și greutăților, funcționează un consiliu tehnic; consultativ; pe lângă direcția unei comerțului există consiliul comerțului și acel al învățământului economic și pe lângă institutul de statistică, este consiliul superior al statisticiei.

Consiliul și comisia dă posibilitate tuturor ramurilor de activitate economică să-și spună cuvântul prin reprezentanții lor autorizați la chestiunile de interes.

Toate aceste legi și organe create de necesitățile reale ale dezvoltării vieții noastre economice, trebuie puse de acord și armonizate în așa fel încât funcționarea lor să formeze un tot unitar.

Priu noul proiect de reorganizare ministerul de industrie și comerț urmărește să fie compus din următoarele direcții și instituții sociale: direcția industrială, direcția valorificării bunurilor statului și energiei, direcția unei măsurilor și greutăților, direcția unei contabilități și personalului, institutul geologic, institutul de statistică generală a statului și serviciul comunicației.

În aceste condiții, aşezarea pe temeliile noii a departamentului care are rolul de îndreptator al vieții noastre economice în general înseamnă asigurarea unui viitor economic cu perspectivă nouă și bogată atât pentru stat cât și pentru particular.

Cu proiectul astăzi reorganizării guvernului a făcut totuștă un pas înainte spre desăvârsirea programului ce și-a impus de a soluționa toate problemele care privesc prezentul și viitorul.

Reforma electorală

Comisia specială parlamentară pentru reforma electorală să intru în așa dimineață, la ministerul de interne spre a lăua ultimele hotărâri cu privire la modificările de adus proiectului de reformă electorală.

În ceea ce privește proiectul va fi depus, probabil în sfârșitul săptămânii.

Proiectul va veni într-o scrisoare publică la Cameră Lui 8 Martie.

NOTE

Cum era odinoară...

Arad, 27 Febr.

Unde se potemnește acum patruzece de ani târzie se sulemintă, ori gospodar care să cadă prin sunți, toropit de bătrânețe, ori fecior care să-și părăsească părții și Erau oameni cu răsuțe și cu frica lui Dumnezeu. În casa lor nu se puneau la colo nicăloșii, nu s'auiau vorbe urite — și copiii lor creșteau în religia cinei. Mi s'a întâmplat odată ca un om din sat sădă mine să-mi tagăduiescă o datorie de patru lire. Îl întemeam la o nevoie, și l'am păsuit vîr'o doi ani să-l aduc aminte. Într-o zi, la o socoteală, îl spui:

— Da cu celu patru lire, ce facem?
— Care patru lire?
— Stă, când îl pierde un boiu...
— Le-am plătit, boerule, — de atunci ne am răsfățuit.

— Poate, sic: oia fi uitat eu.

S'a rămas vorba aici. Îmi venia greu să-l înfrunt. Peste vîr'o zece ani, la un Crăciun, mă pomenește, neapărat tîrziu că-mi bate cineva la ușă. Intră din pat:

— Cine-i acolo?

— Eu.

— Care eu?

— Io al lui Bozuioc. M'a trimis tata cu cele patru lire și vă rogă să-l iertă...

— Păi, nu nospea? Vino mâine...

— Ba, nu rugă foarte mult să le primiți acușarea și să-l iertă că de la înaintește se chinuie și nu-mi postează de suflul?

Am primit hările și i-am trimis vorba că din totă lumea l'am iertat. S'a murit omul, linșită că ponte merge înaintea lui Dumnezeu... Căci se mai gădesc azi că nu un soție?

Astăzi îl spunea mai ieru un bătrân venerabil, cunoscut prin mirea lui bucurătoare și iubire de teren, — un foșt moșier, care intrase bogat în sate sărate și după treizeci de ani de munca cinstită și de viață curată, de o nobilă simplitate, se retrăse absolut sărat, — măndru însă de sărăcia lui, și fericit că a putut lăsa, pe unde a plecat, astăzi de gospodarii copinii, cari și azi vorbesc de el ca de un sfânt.

Călătorie regală

M. Sa Regina a plecat Sâmbăta 27 Februarie seara la Băzargic, însoțită de AAL. Principii Nicolae și Ileana.

Conflictul de frontieră dintre Grecia și Turcia

Geneva. — Grecia a sesizat consiliul Soțietății Naționale rugându-l să refere tribunului său H. G. diferențial cu Turcia în chestiunea demarcării liniei de frontieră din brațul occidental la delta Maricel pentru a-i da avizul consultativ.

Cererea Greciei a fost comunicată membrilor din consiliu și Turcii.

În aceste condiții, aşezarea pe temeliile noii a departamentului care are rolul de îndreptator al vieții noastre economice în general înseamnă asigurarea unui viitor economic cu perspectivă nouă și bogată atât pentru stat cât și pentru particular.

Cu proiectul astăzi reorganizării guvernului a făcut totuștă un pas înainte spre desăvârsirea programului ce și-a impus de a soluționa toate problemele care privesc prezentul și viitorul.

Dintre toți flăcăji, Gheorghe era mai trist. Primise vesti urăte din astăzi. Auzise pe tovarășul său de naștere că Stănică, iubită lui, s'a mărită. Era frumos și i se placea. Se gădea la ea și la copătăria lor, pe cădă învățau la scoala. Fuseseră colegi de bancă. Se învorațau la scoala. Fuseseră colegi de bancă.

Se învorațau uneori la astău cu penită, ba uneori și cu pâine. De aci dragostea lor și mai ales că ei erau și vecini. La horă mergeau și jucau împreună; astăzi că dragostea lor se va schimba de toți flăcăjii sătului. Ce e să dețină Stănică era frumos și ei o iubea la

ECONOMICE

Târgurile de mostre

orasului Zurich printre scrisoare în care se vorbește despre mesajul afacerilor la târguri spun:

„Cu plăcere răspundem scrierii D. voastră cu privire la informația pe care le credeți de pe târgul de aici.

Dacă D. voastră ați făcut constatarea că târgul de mărfuri din Zurich a pierdut în ceea ce înseamnă încreștere de mărfuri pe care a mijlocaș-o întrebuiște aburului ca forță motrică și inventare mașinilor de lucru, cu cerere enormă de mărfuri din veacul ai 19-lea, ne putem în imagina ce ar fi trebuit să ajungă târgurile de mărfuri rămasă la vechia lor origine.

Ele nu ar fi putut să cuprindă la cinciții mari infinite varietate de mărfuri.

Pentru răspândirea produselor industriale în masă, trebuie inventate sisteme noi de vânzare, trebuie să se concepte organizații noi, în față să fie târgurile de mărfuri ca instituții anachronice vor avea să dispară.

Io adăvărt pentru a vă garanția mărfurilor se înmulțesc și se perfeționează în mod veritabil, mijloacele de transport și mijloacele de comunicare rapidă.

Vânzarea acestor articole care se facă de aci pentru orient se ridica la medie anuală la multe mii de tone.

E bine oricât de natural ar fi fost acest comerț intermediar în timpul lui cel mai înălțător, și oricât ar fi părăsit el că nu poate să fie despărțit de Leipzig, totuștă nu s'a putut face la lovit me din cauza că târgile de debașe ale răsăritului au fost proprietatea de către producătorii de apusul și mijloacele de comunicare.

Din acest document se vede cum mijloacele de comunicare contribuia la dezvoltarea târgurilor de la Zurich și Leipzig, și deducem de aci că la față mașină cu abur și celulele târgurilor europene vor avea aceași soartă.

Acest document nu înseamnă însă că comerțul general al orașului Leipzig, sau Zurich pierde prin dezvoltarea mijloacelor de comunicare.

Acest lucru desigur că nu se întâmplă.

Dar în timp ce însemnatatea orașului Leipzig și Zurich crește ca pieță comercială, însemnatatea târgurilor din ambele orașe se înălță în declin odată cu înălțarea rețelei de căi ferate.

Uzurare transporturilor a dat posibilitate fabricanților să intre repede și direct în legătură cu negustorii din ferile părți ale lumii.

Comerțul nu mai era șilti să aștepte venirea timpului târgurilor în epoca de lărgătoare a trăiești. El putea neîmpiedica să-vă vizitez clientela fie personal, fie prin mijloacea voiajorilor, care ducă cu ei sub formă de mostre, ultime nouăzile de fabrică și, de asemenea, înzestrările de căi ferate.

Inventare transporturilor a dat posibilitate fabricanților să intre repede și direct în legătură cu negustorii din ferile părți ale lumii.

Comerțul nu mai era șilti să aștepte venirea timpului târgurilor în epoca de lărgătoare a trăiești. El putea neîmpiedica să-vă vizitez clientela fie personal, fie prin mijloacea voiajorilor, care ducă cu ei sub formă de mostre, ultime nouăzile de fabrică și, de asemenea, înzestrările de căi ferate.

Dacă conducerii economici și orașelor europene în care fiind încă instituția

mă nechiesti și tu, zise el către Iancu, supărat.

— Bă, vere Ogeorghe, să-dă spua cu atât, degeaba este trist. Asculta mă pe mine, fac eu pe avocatul tău. Mă duc pe judecător la Iancu și lăz asa în zefirea.

— Ohuu! La urita aie? Să nu mi mai vorbești de ea, că ne certăm și nu-nădori.

— Dacă mă vere? N'o chiamă tot Stănică?

— Prost esti mă, Iancule, zise Ogeorghe nechit. Păi, eu o iubiam că o chemă Stănică? O iubiam că era frumoasă, avea un gîs dulce, în sfîrșit, pentru mine, păcăera o floare. Mă vedeam la raiul de către oră vorbim cu ea, Păi!.. dacă știam ea că se mărită ea Dumîncă, nu rămăeam la măsină pentru nimic în lume. Băraș o mai sărată odată. Of...

Băraș vine. O brazdă mi rămăse. Toti sunt gata ca pe logodje, afară de Ogeorghe. Pentru că e ultima brazdă vine și stăpâul gospodăriei: — „Mașina să nu mai străpără pînă la giorduri și gropi atâtă drum”, fu poruncă.

Mașina vine. O brazdă mi rămăse. Toti sunt gata ca pe logodje, afară de Ogeorghe. Pentru că e ultima brazdă vine și stăpâul gospodăriei: — „Mașina să nu mai străpără pînă la giorduri și gropi atâtă drum”, fu poruncă.

— E ceva, își zise el. Să fie bolnav? Să fi culcat. Lene nu lăz fost lui pe zăuf când li curgea rădușeala gîroii pe obraz

FOILETON</h3

INFORMATIUNI

Administrative

Ion Georgescu, prefectul județului, în cadrul unei vizite la București, a efectuat o ședință de lucru cu reprezentanții administrației orașului.

Dl. dr. Ioan Robu, primarul orașului, a fost chemat telegrafic la București pe 2 Martie, urmărindu-se la parte în Consiliul superior administrativ, membru este.

Cățră ceice iubesc biserică

În toate Duminele și sărbătorile, în românește și poate astăzi măngăierea, existând la serviciile Ducești din oraș, rom. din Arad, unde — alături — cu un mixt al reuniunii de călugări și corul bărbătesc al studenților din Arad, sub conducerea vrednicului Atanasie Lăpușan, cântă în articol răspunsurile liturgice.

Urgația de azi, 28 Februarie, va fi celebrată de Alex Popoviciu, asistat de diaconul Gheorghe Popoviciu. Răspunsurile liturgice date de corul mixt, care azi cântă la primăvara unei părți noi din litoralele 10 și jumătate, părțile Popoviciu, își va predica contemporan, va predica:

„Păcatul împotriva Duhului Sfânt“ și megajul cu toții la sfintă biserică, căci și acolo putem astăzi măngăierea sufletească, și măcar pe trei câteva clipe de grijele.

Alegeri contestate

În consiliul permanent administrativ au contestațiile asupra rezultatului alegerilor comunale din Arad, Chișinău, Brăila, Cetatea Albă, Deva, Mureș și două sectoare din Capitală și Albastră.)

De altă parte, în conformitate cu legea, trimisă spre verificare consiliului supraveghetor, doar alegerile din J. Bajoi, Sibiu, Tg. Mureș, Craiova, Iași, Galați și Timișoara.

Revizuirea prețurilor maximale

Comisia de revizuire a prețurilor intrudează astăzi la Primărie, a adus următoarele modificări: Prețul pâinii a fost scăzut cu 1 Leu de kg. La cafelele unu și valoarea de 4 Lei în loc de 6 Lei de la acum. A fost urcat încă prețul untului de 56 de Lei la 60.

Restul prețurilor maximele a rămas neîmbătățit.

Asociația Funerară a angajaților de fabrică din Arad

Mare interes a prețintimpinat adunarea generală a Asociației funerare a angajaților fabrici din Arad, întărită la 7 Februarie, să dețină săptămână a primării orașului.

Președintele Asociației, Ioan Martin a adunarea printr-un discurs însuflaretor sădăcă pe dl Nicolae Petrescu, director general al Asociației și pe membrii președintei.

Directorul Petrescu mulțumeste pentru sa-

uială cu care a fost primit, — și cu bucurile interesul mare al membrilor și asigurând Asociația de sprijinul mulțumesc pentru stima cu care a venit alegându-l de patron.

Iorga Dimitrie, secretarul Asociației căreia se reportă; iar cassierul Ujvarosy face de sămăd, din care ese că Asociația în mod de activitate a solvit prima de ajutor de 10.000 lei, în 26 de căzări, — remă-

dă Asociației o sumă foarte mare, în fondul rezervă.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

mite de vîrstă de 55 ani.

Împădătirea a urmat modificarea statutului din cadrul unei importante, că Aso-

cia admită pe oricină la studiu și nu pă-

